

Roskilde Domkirkes hovedorgel: Raphaëlisorglet

Det berømte barokorgel i Roskilde Domkirke rummer en meget betydelig gammel klanglig substans, som gør det til et af verdens fineste historiske orgler. To, måske tre generationer af piber stammer fra 15- og 1600 tallet. Alle facadepiber er fra 1654, og ca. 44 % af orglets samlede pipebestand er gammel.

Orglets historie:

Gotik	De ældste dele af orgelpulpitoret kan dateres til midten af 1400-tallet .
Renæssance	Nederlænderen Herman Raphaëlis Rottenstein-Pock byggede nyt orgel i 1554-55 . Brystningen med rygpositivets facade stammer fra denne tid.
Barok	I 1611 blev orglet angiveligt ombygget af Nicolaus Maas. Samme år blev Chr IVs kongeloge over for orglet bygget. Inskriptionen "Anno 1654 " øverst på facaden vidner om en stor ombygning og udvidelse af orglet ved Gregor Mülich og Peter Karstensen Botz. Orglets facade fik sine karakteristiske barokke udskæringer og bemaling, og det lille Brystpositiv blev tilføjet.
Romantik	I 1833 udførte Marcussen & Reuter en gennemgribende ombygning. I 1876 blev der igen ændret substantielt på orglet af Daniel Köhne.
1900tallet	I 1926 foretog Frobenius en stor udvidelse af orglet. Næsten samtlige piber fra før 1833 blev bevaret. Men en stor del af piberne fra 1833 gik tabt.
1991	Barokorglet genskabtes. De gamle dele af orgelhuset og dets bærende konstruktion blev restaureret. Alle historiske piber blev restaureret og dannede udgangspunkt for rekonstruktion af øvrige piber.

Orglets disposition:

Manualværk (MV) II	Rygpositiv (RP) I	Brystpositiv (BP) III	Pedal (P)
Principal 8'	Principal 4'	Gedact 8'	Principal 16'
Spitzflöjt 8'	Gedact 8'	Waltflöjt 2'	Octava 8'
Bordun 16'	Gedact 4'	Gedactflöjt 4'	Gedact 8'
Octava 4'	Octava 2'	Octava 2'	Octava 4'
Rohrflöjt 4'	Sesquialt II	Sedecima 1'	Mixtur IV 2'
Nassath 3'	Salicional 2'	Regal 8'	Posaun 16'
Super Octava 2'	Sedecima 1'	Geigen Regal 4'	Trompet 8'
Mixtur IV-V 1 1/3'	Mixtur III 2/3'		Schalmeij 4'
Trompet 8'	Hoboy 8'		

piber fra før 1654

piber fra 1654

komplet rekonstruktion

tilføjelse til den oprindelige disposition

Cymbelstjerne med klokkespil (fra 1654)

Fuglesang

Tremulant, Tremulant RP, Tremulant Pedal

Calcantklokke

Tonehøjde: a' 432 Hz ved 16 grader C

Temperering: uligesvævende med fire rene kvinter

Vindtryk: 67 mm

Koblinger: BP+MV, MV+RP, MV+P, RP+P

Tangentomfang: MV og BP: CDEFGA-

c''' (kort oktav), RP: CDE-c''' (brudt oktav),

Pedal: CDE-d' (men fuldt udbygget klaviatur)

Spærreventiler for MV+BP, for RP og for P